

Літаратура і мастацтва

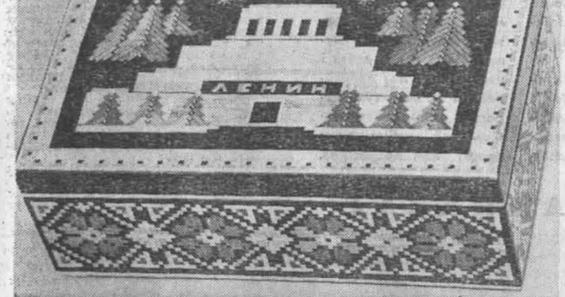
ОРГАН МІНІСТРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ САЮЗА ПІСЬМЕНІКАУ БССР

Год выдання 38-ы № 75 [2435] 23 версія 1969 г. АЗОРПАК Цана 4 кап.

Аня Мохарава — маляда працаўніца, але на Ялібінскай фабрыцы мастацкай інкрустацыі лічыцца адным з лепшых інкруставаў.

Зараз Ялібінскай фабрыцы мастацкай інкрустацыі ў 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна.

Пачынаецца новы сезон

ЗАПРАШАЕ ДОМ МАСТАЦТВАЎ...

У ЦЭНТРАХ Мінска, каля агравага Дома афіцэраў, стаяць невялікія, своеасабліва старадаўняй архітэктуры будынак са сціплай шмідкавай «Дом мастацтваў».

...І ДОМ КІНО

Свой чарговы сезон мы пачынаем у будынку, які мае сёння. Для работ творчых секцый (а іх не так мала — секцыя мастацкай кінамастацтва, тэлебачання, кінатэатра) патрэбна глыбокая праца.

МЕЛОДЫ, ПРЫСВЕЧАНЫЯ ПРАВАДЫРУ

Ленінскі месяц, помнік правядуру ў гравіце, бронзе і бетоне, стаяць абаронцаў Ленінграда ў гады вайны, народны працоўны гераізм навілі тэму новага музычнага твора для басу і сімфанічнага аркестра, — створанага народнымі артыстамі БССР А. Багатыровым.

Ленінскі тэма і сучаснасць прывесці свае новыя творы напісалі творцы народнага артыста Я. Цімоўці (песня «Ленін у нашым горадзе жыў»), а таксама заслужаны дзеяч мастацтваў БССР А. Калінінскі («Гора ідзе наша слава» і «Песня аб Леніне»).

Новыя вершы і фантазіі на тэму разлічаныя песні стварылі для Дзяржаўнага народнага артыста БССР старэйшы мастацкі рэдактар народнага артыста Я. Цімоўці М. Аладаў. Маналог для басу і сімфанічнага аркестра «На Леніна нашай зямлі» напісаў заслужаны дзеяч мастацтваў БССР Г. Вагнер.

Новыя песні, прысвечаныя Леніну, партыі, Радзіме, стварылі заслужаны дзеяч мастацтваў БССР І. Кузняцоў, І. Лучанок, К. Цесакоў.

СВЕДЧАННЕ ДРУМБЫ Да 100-годдзя з дня нараджэння класік армянскай літаратуры Аветыса Туманяна на Мінскім паэтычным фестывалі ўдзельнічалі ў арганізацыі і правядзенні мастацкага зборніка «Армянскія вершы» паэта ў перакладзе на рускую мову.

Гэта мініяцюра (вельмі больш, чым запалывае пачы), падарунковае выданне. Выдадзена па заказе выдавецтва ЦК КП Арменіі. Уступны артыкул напісаў Г. Ованян, мастацка-паэтычнае абслугоўванне — беларускі мастак Л. Прагіна.

Часта запрашаем на сустрэчы з творчымі работнікамі рабочых, тэхнічнаму інтэлігенцыю, прадпрыемстваў, у прыватнасці, аўтамабільнага і трактарнага заводаў Мінска. Прадзюсавана да нас каласнікі і рабочыя саўгасуў рэспублікі.

У плане Рэспубліканскага Дома мастацтваў — справядліва абласных тэатраў, творчых калектываў, прывесчаныя значнай дэцы — 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна, сустрэчы з дзеячамі культуры замежных краін.

У Пастаяннай камісіі на культурна-асветнай рабоце Вярхоўнага Савета Беларускай ССР

Пад старшынствам дэпутата В. І. Лявчанова адбылося пасяджэнне Камісіі па культурна-асветнай рабоце Вярхоўнага Савета Беларускай ССР. Разглядаюцца пытанні аб стане аховы помнікаў гісторыі і культуры ў будынках арганізацый, інтэлексу і саўгасуў.

У многіх выпадках не ўзяты пад ахову дзяржавы. Не ўзяты на ўлік і пад ахову дзяржавы многія курганы, старажытныя пахаванні, замчышчы, гарадзішчы, якія з прычыны гэтага нэрдна знішчаюцца даражніцамі будынкаў арганізацый, інтэлексу і саўгасуў.

У першым томе разглядаецца найбольш працягла перыяд гісторыі нашай літаратуры: са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. Вытокі беларускай літаратуры, як і рускай і Украінскай, — у старажытна-рускіх літаратуры, якой прысвечаны асобны раздзел (аўтар яго — М. Прашковіч).

У першым томе разглядаецца найбольш працягла перыяд гісторыі нашай літаратуры: са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. Вытокі беларускай літаратуры, як і рускай і Украінскай, — у старажытна-рускіх літаратуры, якой прысвечаны асобны раздзел (аўтар яго — М. Прашковіч).

У першым томе разглядаецца найбольш працягла перыяд гісторыі нашай літаратуры: са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. Вытокі беларускай літаратуры, як і рускай і Украінскай, — у старажытна-рускіх літаратуры, якой прысвечаны асобны раздзел (аўтар яго — М. Прашковіч).

У першым томе разглядаецца найбольш працягла перыяд гісторыі нашай літаратуры: са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. Вытокі беларускай літаратуры, як і рускай і Украінскай, — у старажытна-рускіх літаратуры, якой прысвечаны асобны раздзел (аўтар яго — М. Прашковіч).

У першым томе разглядаецца найбольш працягла перыяд гісторыі нашай літаратуры: са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. Вытокі беларускай літаратуры, як і рускай і Украінскай, — у старажытна-рускіх літаратуры, якой прысвечаны асобны раздзел (аўтар яго — М. Прашковіч).

У першым томе разглядаецца найбольш працягла перыяд гісторыі нашай літаратуры: са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. Вытокі беларускай літаратуры, як і рускай і Украінскай, — у старажытна-рускіх літаратуры, якой прысвечаны асобны раздзел (аўтар яго — М. Прашковіч).

У першым томе разглядаецца найбольш працягла перыяд гісторыі нашай літаратуры: са старажытных часоў да канца XVIII стагоддзя. Вытокі беларускай літаратуры, як і рускай і Украінскай, — у старажытна-рускіх літаратуры, якой прысвечаны асобны раздзел (аўтар яго — М. Прашковіч).

Заканчэнне на 3-й стар.

ВОДУЛЛЕ МОРА

Пятро ПРЯХОДЗЬКА

Пятро Прыходзька калісаў пазіму «Водулле мора», прысвечаную Кастрычніцкім паўстанням у Беларусі...

Праполюваем чытачам раздзелы з гэтай пазімы.

Адгукіся, мора, шуму соснаў, што пад шпэт задуліліх палёў Гадавалі мачты Пад нябёсам — Дзя тваіх слаўных караблёў...

Дзе калісаў нёс, яшчэ маленькі, У далонях зарыва рабін. Самую рубінавую гронку, На якой прамень яшчэ дрымаў...

Я здрымаўся, Балтыка, з табою, — Сустракай нямаля тут саброў. І таму раскат твайго прыбою Перашоў у шум сваіх саброў...

Я не ведаў, Кім бы быў дзяда, А прыносіў Лешча са свят: З той пары Запомнілася гэта — Спужкі і абветраны бушлат...

КЛАСІКУ ЛІТОВСКОЙ

ЛІТАРАТУРЫ ПРЫСВЯЧАЕЦА

Грамадзянскае вільняна ўрачыста адзначае 100 годзе з дня нараджэння пісьменніка Ю. Тумаса...

ВЫДАВЦВА «БЕЛАРУСЬ»

Барыс Стральцоў. Скольжыша бальшакі ў прасёлкі. Апаўдзненні. Мастак Я. Якімаў. Тыраж 2700 экз. Цяжка 5000 экз. 116 стар. Цяна 13 кап.

ВЫДАВЦВА «НАРОДНАЯ АСБЕТА»

С. Альхімовіч. Тэатр Пятрушкі ў Гасіцах у малойшай. На рускай мове. Мастак З. Агулюч. 1969 г. Тыраж 56 000 экз. 144 стар. Цяна 40 кап.

ВЫДАВЦВА «НАВУКА І ТЭХНІКА»

А. Астрошчанка. Уладальцаў? Галубок. (Навукова-папулярны нарыс). Мастак В. Памарыч. 1969 г. Тыраж 11 000 экз. 112 стар. Цяна 15 кап.

ВЫДАВЦВА «НАВУКА І ТЭХНІКА»

А. Золатаў. Праблема Туніскай хатастрофы 1968 г. На рускай мове. Вокладка мастака В. Сусленка. 1969 г. Тыраж 4 900 экз. 204 стар. Цяна 94 кап.

ВЫДАВЦВА «НАВУКА І ТЭХНІКА»

А. Арлоўскі. Адназначна дзяржава за агрессию. На рускай мове. 1969 г. Тыраж 1 350 экз. 147 стар. Цяна 52 кап.

ПЕРШАЯ, НАВУКОВАЯ

віцём. Рэвалюцыя 1905 года была тым чудовым катализатарам, які незвычайна паскорыў дэмакратычны рост нашай літаратуры...

Падраўнаў уважліва аналізуе «Прадмову» да зборніка «Дука беларуска», якая з'явілася маніфэстам нацыянальнага абуджэння народа...

У нашым літаратурнаўстве стала традыцыя творчасці Я. Лучыны разглядаць пасля творчасці Ф. Багушэвіча. Гэта традыцыя захавана і ў «Гісторыі...»...

Ад прагрэтай сонцам шурпатай палубы неса мааўтам і рыбай. Рука, гімнасцёрка паспелі прывітацца гэтым устойлівым, як карбома, пахам...

Э трыма на палубу не спяшаючыся падмаёса Суржыкаў. Эгледзеўшы яго, Мазурэнка спахмурнеў, паслаўшы параненую нагу, змрочна прабасіў...

— Ну? — Нічога, таварыш старшыня. — Забурі на носе, атаман, як што працяг...

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Сяброў Прыходзька! пакажыце. Да Галаўкома ідзе ў вагон. З той тэлеграмай, што сягоння Учыны на станцыі прыняў...

Крыленка тут байцоў сабраў. Нібы падлічвае ім версты. Што ў новай прайздэны хадзе, І як таварыш, шыра, проста Ад з імі гутарку вядзе...

— Глядзі, матрос! Твая крына. На узгорку круціцца ветрак. Ад Пецярбурга Кацярына Калісаў тут вяла большак...

Сюды з пайчоначэ сталіцы Трон царскі корні запустыў. У Магілёве — для царыцы — Пацёмкін арку збудоваў...

І арка ўзведзена на зонку З такой дакладнасцю была, Што так, Як нітка праз іголку, Карэта тут праісці могола...

Вядома, добра пацехай Была такая карка ў рай. Але мы ведаем, З чым ехаў Царызм у гэты цікі край...

На ўскрай гаротнага Расіі, Якую пыл занёс сівя, Да берагоў днапроўскіх сініх Цар прыязджаў не раз З Навы...

Яму раскошы, п'юна, мала, Давала Царскае Сяло. Матрос Прыходзька — камендант цаглянага новага Гадоўка-верха...

У Стаўцы, што стаіць ля вала, Магчыма, спакойней было! Ён няладжыў сюды, нібыта У дзяржавы з золата харом...

Ляціць цягнік. Грукочыць колы. Туды, ад пары растуць снігі. Яшчэ няджаў ад прастолю Арокса Міхайлаў дрыг...

Зялёў Керанскі. Сёння рухаў. Туды, дзе сөөціць наш маяк. Па ўсёй краіне завіраў... А ты адкуль, скажы, марак!

— Я! Тутка хадзіў па шпалах У лес, дзе ўсеца дзерава. Смаля на соснах выступала — Густая горкая смаля...

Смалой дымчым мы каросту, Як рамы цяжкі ад куль. — Было, браток, Але матросам Не дарма стаў...

— А ты адкуль? — Разанскі. — А ты! — З-за Лены. Не бачыў маці тры гады... — Нічога, браток, Гэта Ленін Паслаў нас З Балтыкі сюды...

Матросу радуе ўсё тое, Пра што сардэчна з земляком Гаўрыч ён, Гартыны воін — Савецкі першы Гаўрыч...

— Вал — самае высокае месца над Дняпром у цэнтры Магілёва.

ВІШУЕМ З ЮБІЛЕЕМ!

ЯКУБУ УСІКАВУ — 50 ГАДОЎ

Споўнілася 50 гадоў выхаванню і літаратурнаму Якубу Усікаву. 3 гэтай прычыны Саюз пісьменнікаў БССР пачаў вышываць юбілей, у якім гаворыцца...

«Дарэгі Якуб Кірылавіч! Сардэчна вішывам Вас, крывіна, літаратурнаму Якубу Усікаву. 3 гэтай прычыны Саюз пісьменнікаў БССР пачаў вышываць юбілей, у якім гаворыцца...

Ваша пэўная крывіна і навукова дзейнасць, а таксама ідэялы грамадска-педагагічнай работы загідаў кафедры літаратуры Магілёўскага педінстытута...

Заслугае вялікай ацэнкі Ваша істотнага праца ў падрыхтоўцы і выхаванні педагагічных кадраў.

Жадаем Вам, дарэгі Якуб Кірылавіч, добрага здароўя, заўсёднага бадаўскага ілікага творчага натхнення. Чакаем ад Вас новых крывічных артыкулаў, рэцэнзій, кніг».

Рэдакцыя газеты «Літаратура і мастацтва» дзякуе за гэтае вішыванне і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

3 нумары ЛіМа

КАЛІ АДБУДЗЕЦА ПРЭМ'ЕРА?

Гадоў восем назад у гарадскім пасёлку Краснаполле часта паўраўлялі аршы, якія абшывалі ад новых спектаклях мясцовага самадзейнага драматычнага тэатра...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

Кірэваў туды калектывам вялікі аматар тэатральнага мастацтва Л. Лебанюскі, настаўнік па професіі...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

У нашым літаратурнаўстве стала традыцыя творчасці Я. Лучыны разглядаць пасля творчасці Ф. Багушэвіча. Гэта традыцыя захавана і ў «Гісторыі...»...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

Ад прагрэтай сонцам шурпатай палубы неса мааўтам і рыбай. Рука, гімнасцёрка паспелі прывітацца гэтым устойлівым, як карбома, пахам...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

Э трыма на палубу не спяшаючыся падмаёса Суржыкаў. Эгледзеўшы яго, Мазурэнка спахмурнеў, паслаўшы параненую нагу, змрочна прабасіў...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Ну? — Нічога, таварыш старшыня. — Забурі на носе, атаман, як што працяг...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

— Дык жа яна лезе прама... Маглі б... — Дык жа яна лезе прама... Маглі б...

Працаваў дагэтуль у Ялце. Узрадаваўся і пераехаў да гэтага вішывання і ў сваю карысць жадае юбілейну доўгіх жыцця і творчых паследаў.

